

ADVIES Nr 06 / 1999 van 24 februari 1999

O. Ref. : 10 / A / 1999 / 001

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van de toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen voor het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, zoals gewijzigd door de wet van 11 december 1998, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid artikel 5 gewijzigd bij de wetten van 19 juli 1991, 8 december 1992, 24 mei 1994, 21 december 1994 en 30 maart 1995;

Gelet op de adviesaanvraag van 30 december 1998 van de Minister van Binnenlandse Zaken, door de Commissie ontvangen op 5 januari 1999;

Gelet op het verslag van dhr. E. VAN HOVE;

Brengt op 24 februari 1999 het volgende advies uit :

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG :

1. Het ontwerp van koninklijk besluit dat aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer voor advies wordt voorgelegd, strekt ertoe aan het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (N.F.W.O.) toegang tot het Rijksregister te verlenen. Het betreft de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1°, 2°, 5° en 6° van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna, de wet van 8 augustus 1983).

Op grond van artikel 1, 2° lid, van het ontwerp van koninklijk besluit wordt de toegang gevraagd voor :

- 1° het administratief beheer;
- 2° het toezenden van documenten aan de wetenschappelijke onderzoekers die in aanmerking komen voor een door het Fonds toegekende of toe te kennen beurs of krediet;
- 3° het afleveren van fiscale attesten in toepassing van artikel 104, 3°, b), van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen.

Krachtens artikel 1, 3° lid, is de toegang tot de informatiegegevens toegestaan aan :

- 1° de Voorzitter en de Secretaris van de Vlaamse Raad van bestuur van het N.F.W.O.;
- 2° de Voorzitter en de Secretaris van de Franstalige Raad van bestuur van het N.F.W.O.;
- 3° de personeelsleden van het N.F.W.O. bekleed met een graad die gelijkwaardig is aan een graad van niveau 1 van het Rijkspersoneel die daartoe door één van de bovenvermelde personen bij name en schriftelijk zijn aangewezen uit hoofde van hun functie en binnen de perken van hun respectieve bevoegdheden.

Volgens artikel 2 mogen de met toepassing van artikel 1, 1° lid, verkregen informatiegegevens slechts worden gebruikt voor de doeleinden vermeld in artikel 1, 2° lid. Zij mogen niet medegedeeld worden aan derden.

Worden niet als derden beschouwd :

- 1° de natuurlijke personen waarop die informatiegegevens betrekking hebben, of hun wettelijke vertegenwoordigers;
- 2° de andere openbare overheden en instellingen die zelf de machtiging bedoeld in artikel 5 van de voormelde wet van 8 augustus 1983 hebben verkregen, voor de informatiegegevens die hen kunnen worden medegedeeld krachtens hun aanwijzing en in het kader van de betrekkingen die zij voor de in artikel 1, 2° lid, vermelde doeleinden in uitvoering van hun wettelijke en reglementaire taken met het N.F.W.O. onderhouden.

Artikel 3 van het ontwerp van koninklijk besluit, tenslotte, bepaalt dat de lijst van de overeenkomstig artikel 1, 3° lid, aangewezen personeelsleden van het N.F.W.O. jaarlijks wordt opgesteld met vermelding van hun titel en functie, en volgens dezelfde periodiciteit aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer toegezonden.

II. **BESPREKING VAN HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT :**

2. Zoals uit de adviesaanvraag blijkt, heeft de Commissie zich in haar advies nr. 29/95 van 27 oktober 1995 betreffende een ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van de toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen voor het Nationaal Fonds van Wetenschappelijk Onderzoek reeds gebogen over een ontwerp waarvan de draagwijdte grosso modo dezelfde is als deze van voorliggend ontwerp van koninklijk besluit. De Commissie had toen ongunstig geadviseerd op grond van drie argumenten:

- wat het doeleinde betreft, vermeld in artikel 1, tweede lid, 1 van het ontwerp van koninklijk besluit, te weten het vervullen van taken van administratief beheer, was de Commissie van oordeel dat dit te vaag geformuleerd was en bijgevolg een inbreuk vormde op artikel 5 van de wet van 8 december 1992. Dit artikel preciseert immers dat de persoonsgegevens slechts mogen worden verwerkt voor duidelijk omschreven en wettige doeleinden (...). Het doeleinde zoals omschreven in het ontwerp van koninklijk besluit liet evenwel niet toe op een doeltreffende wijze de wettigheid van het gebruik van deze persoonsgegevens na te gaan.

- wat het doeleinde betreft, vermeld in artikel 1, tweede lid, 2 ° van het ontwerp van koninklijk besluit, te weten het toezenden van documenten aan de gerechtigden op een beurs of krediet toegekend door het Fonds, was de Commissie van oordeel dat het verlenen van een machtiging tot toegang aan het N.F.W.O voor het toezenden van documenten aan de gerechtigden op een beurs of een krediet in strijd was met het proportionaliteitsbeginsel, en bijgevolg een inbreuk was op artikel 5 van de wet van 8 december 1992. De toegang tot het Rijksregister is immers slechts wettig voor zover zij noodzakelijk in het kader van het na te streven doeleinde en in zoverre hij geen overmatig risico inhoudt voor de persoonlijke levenssfeer van de personen die bij de informatie betrokken zijn. Indien het doeleinde kan worden verwezenlijkt via andere middelen welke de persoonlijke levenssfeer minder aantasten, verdient het de voorkeur deze laatste aan te wenden.
Het staat het N.F.W.O. trouwens vrij zich rechtstreeks te richten tot de leden van de wetenschappelijke gemeenschap of (hun rechthebbenden) om de noodzakelijke inlichtingen te verkrijgen inzake de betaling van een beurs of de toekenning van een krediet.

- Wat het doeleinde betreft, vermeld in artikel 1, tweede lid, 3 °, te weten het afleveren van fiscale attesten in toepassing van artikel 104, 3°, b, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, werd in het verslag aan de Koning bij het ontwerp van koninklijk besluit, de toegang tot het Rijksregister gerechtvaardigd door het groot aantal attesten dat jaarlijks aan particuliere donateurs wordt afgeleverd. Het afleveren van deze attesten maakte "het houden van een uitgebreid adressenbestand noodzakelijk".

De Commissie was van oordeel dat het verlenen van de toegang voor dit doel eveneens een schending inhield van het proportionaliteitsbeginsel. Het had geen nut het N.F.W.O. de toegang tot het Rijksregister te verlenen in zoverre de toepassing van artikel 104, 3°, b van het Wetboek van de Inkomstenbelasting het niet vereist. Het is namelijk de taak van de belastingsplichtige die de fiscale aftrekbaarheid van een gifte in geld ten gunste van het N.F.W.O. wenst te genieten, om aan die laatste de nodige informatiegegevens te verstrekken voor het bekomen van een kwijtschrift. Hoewel de Commissie zich ervan bewust was dat het in het belang van het N.F.W.O. was dat de donateurs wel degelijk hun kwijtschriften ontvingen, hield het middel dat hiertoe wordt gekozen teveel risico's in op een schending van de persoonlijke levenssfeer.

3. De nieuwe adviesaanvraag poogt rekening te houden met de opmerkingen die de Commissie in voormeld advies uitbracht. De Commissie moet echter vaststellen dat de wijzigingen die aan de aanvraag werden aangebracht ofwel dermate bijkomstig zijn dat zij bezwaarlijk de Commissie van mening kunnen doen veranderen, ofwel vreemd zijn aan de door de Commissie in haar voormeld advies geuite kritiek.

Bij wijze van voorbeeld kan verwezen worden naar het aspect 'afleveren van fiscale attesten'. Daarover zegt de Minister in zijn adviesaanvraag dat "het inderdaad zo (is) dat eerst en vooral de aanvrager van het attest voor de nodige informatie moet zorgen. Dit neemt niet weg dat in een aantal gevallen een adreswijziging kan plaatsvinden tussen het ogenblik waarop de schenking aan het N.F.W.O. gebeurt en het ogenblik waarop het attest wordt afgeleverd. Het is hierbij van belang te weten dat alleen al aan Vlaamse kant in 1997 27.500 fiscale attesten werden afgeleverd. Aan Franstalige zijde werden in 1997 31.013 fiscale attesten afgeleverd".

De Commissie is van oordeel dat de omstandigheid dat er adreswijzigingen kunnen optreden geen afdoende motivering vormt: de adreswijziging doet immers geen afbreuk aan het principe dat het de schenker toekomt de nodige informatie (in casu de adreswijziging) te bezorgen om in het bezit gesteld te worden van een attest. Bovendien zullen deze adreswijzigingen in elk geval slechts een heel klein deel van de donateurs betreffen zodat ook hier de toegang met deze finaliteit de proportionaliteitstoets niet doorstaat. Verder merkt zij op dat er gewag gemaakt wordt van een indrukwekkend aantal verstuurde attesten, doch niet over moeilijkheden die daarmee gepaard zouden gegaan zijn.

4. Samenvattend ziet de Commissie geen redenen om af te wijken van het standpunt dat zij heeft ingenomen in haar advies nr. 29/95 van 27 oktober 1995.

OM DEZE REDENEN,

Brengt de Commissie een ongunstig advies uit.

De secretaris,

De voorzitter,

(get.) M.- H. BOULANGER

(get.)

P. THOMAS